РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Маргарита Иванова Златарева
доцент по Граждански процес,
преподавател по гражданско процесуално право в Нов Български Университет

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност
„**доцент" в Института за държавата и правото при БАН**
по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление 3. 6. Право (Граждански процес)

Конкурсът за „доцент" е обявен в Държавен вестник, бр. 16 от 17.02.2017 г. и в интернет-страница на Института за държавата и правото при БАН за нуждите на секция „Гражданскоправни науки" и като единствен кандидат участва ПЕТЪР ГЕОРГИЕВ БОНЧОВСКИ от гр. София, доктор по научната специалност „Граждански процес", главен асистент в секция „Гражданскоправни науки" в същия институт.

1. **Общо представяне на получените материали**

Със Заповеди №РД-09-25/11.04.2017г. и РД-09-38/28.04.2017г. на и.д. директор на Института за държавата и правото при БАН съм определена за член на научното жури на конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент" в ИДП при БАН по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление Право (Граждански процес), обявен за нуждите на секция „Гражданскоправни науки" в Институт за държавата и право при БАН. На първото заседание на научното жури на 2.05.2017г. съм определена да напиша рецензия за конкурса.

Представеният от единствения кандидат в конкурса ПЕТЪР ГЕОРГИЕВ БОНЧОВСКИ комплект материали на хартиен носител е в пълно съответствие с Правилника за реда и условията за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на ИДП при БАН и включва необходимите документи за удостоверяване на изискванията от Закона за развитие на развитие на академичния състав в Република България, ЗРАСРБ, обн. ДВ, бр.38 от 21.05.2010г. и правилника за прилагането му, а именно:

- заявление до Директора на Института за държавата и правото при БАН за допускане до участие в конкурса,
- автобиография в европейски формат,
- диплома за образователна и научна степен „доктор" по научната специалност „Граждански процес" от 24.01.2011г. на ВАК,
- удостоверение, че е заемал академичната длъжност „главен асистент" повече две години,
- списък на научните трудове
- резюме на труда, с който се кандидатства (на хартиен и електронен носител).

Представените документи отразяват пълното изпълнение на всички изисквания за етапите на процедурата по обявяването на конкурса и неговото провеждане.

Кандидатът Петър Георгиев Бончовски е приложил 5 броя статии и хабилитационен труд „Свободно движение на решения (Република България и Европейския съюз)", София, ИДП-БАН, 2016 г. В списъка на публикациите кандидатът е посочил общо 20 научни труда, от които 16 статии (14 публикувани в национални

списания и сборници, 1 изнесен доклад на конференция и 1 непубликуван) и 2 статии – в чужди издания, 1 монография и 1 учебно помагало в съавторство.

Приемат се за рецензиране 10 научни труда - една монография, която е хабилитационния труд и 9 статии, от които 5 по темата на хабилитацията и 4 извън тази проблематика. Не се рецензират научните трудове, издадени преди защитата на дисертацията, т.е. преди 2010г., включително двете статии, за които е представена анотация и са приложени в комплекта документи.

2. Кратки биографични данни на кандидата

Петър Георгиев Бончовски е придобил магистърска степен по право от Юридическия факултет на Бургаски свободен университет през 1999 г. През 2010 г. на кандидата е присъдена докторска степен от Висшата атестационна комисия по специалност „Граждански процес“ за дисертация на тема : „Производство по признаване и допускане на изпълнението на решения на чуждестранни съдилища по граждански спорове“, която не е издадена в отделна монография.

Петър Бончовски е главен асистент в секция „Гражданскоправни науки“ в Институт за държавата и правото при БАН (от 1.03.2011г. и до момента) и е бил хоноруван преподавател по граждански процес в Бургаски свободен университет (2011г. - 2014 г.). Има научни интереси в областта на гражданското процесуално право и алтернативното разрешаване на граждански спорове чрез арбитраж. Развива активна проектна дейност, като участва в европейски и международни проекти: 1. Проект „Regulation 2015/2012: What it Offers and How it Works?”, Гражданско правораздаване/Наказателно правораздаване, програма на ЕС 2014-2020, 2. Проект “Dimensions of Evidences in European Civil Procedure” 2011-2012, същата програма на ЕС, 3. Проект “Simplification of Debt Collection in the EU”2009, гражданско правораздаване на Европейската комисия.

Освен научна и преподавателска дейност Петър Бончовски има опит и в правоприлагането, упражнявайки адвокатската професия (от 2006г.).

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Учебно-педагогическата дейност на Петър Бончовски намира израз в участието му като хоноруван преподавател по граждански процес в Бургаския свободен университет в продължение на 3 години, изнасяне на лекции в областта на съдопроизводственото право пред съдии и адвокати. В помощ и за разясняване на прилагането на Гражданския процесуален кодекс от 2007г. Петър Бончовски е съавтор (с още трима юристи) в учебното помагало „Обучение на новия Гражданскопроцесуален кодекс“, С.2008г., издание на Националния институт по правосъдие“.

Научната дейност на Петър Бончовски се отличава с последователност и задълбоченост в изследванията в направлението, което той е избрал още със статиите, които публикува преди дисертацията си – проявяване на правните последици на съдебното решение в държава, различната от държавата по произход. Това личи както от темата на докторската му дисертация „Производство по признаване и допускане на изпълнението на решения на чуждестранни съдилища по граждански спорове“, така и от темите на изследване при изследователските си престои в чужбина в подготовката си за дисертация (2004г., 2005г.). Кандидатът има и други публикации – след защита на докторската дисертация през 2010г., но всички в разширен обсег на изследователския му интерес – изпълнителното производство и алтернативно разрешаване на граждански спорове чрез арбитраж. Посочените статии на английски език, изпратени за публикуване в научни списания в чужбина засягат отново темата за производството по признаване и изпълнение на решения в държава, различна от държавата по произход.

Посоченото постоянство в посоката на научната дейност на кандидата свидетелства за силна изследователска мотивираност да се изчерпят всички аспекти на една от областите в неизбродимата територия на гражданското съдопроизводство. Авторът анализира избраната тема многопластово, не само според националните източници, но и с оглед правовия ред от държави дори и извън континенталната правна система.

Ярък израз на този стремеж е хабилитационният труд „Свободно движение на решения (Република България и Европейския съюз)“. С него Петър Бончовски е продължил изследването в избраната първоначално изследователска област, но определяйки териториално и правно границите – Европейски съюз и както той се изразява „трансмисията на зададените от правото на ЕС модели в дейността по националното съдопроизводство“.

3.1. Представената като хабилитационен труд монография „Свободно движение на решения (Република България и Европейския съюз)“, С.2016г.изд.БАН, ИДП е в обем 331 стр. Трудът е задълбочено изследване на важна и практически приложима тема в областта на гражданското съдопроизводство.

Темата е *изключително актуална*. Присъединяване на Република България към Европейския съюз отваря една голяма изследователска ниша в избраната от кандидата гражданско процесуална посока – и това е съдебното сътрудничество между държавите членки, акцентирано в ДФЕС и все по-обстойно регулирано от правото на ЕС. Движението на съдебните решения от различните съдилища на държавите членки на територията на ЕС е процес, който има широко практическо приложението и поради което - крещяща необходимост от изследване и систематизиране. Правните последици на съдебни решения по граждански дела с различен предмет според правото на ЕС се проявяват по различен начин в държавата членка по изпълнение, което засилва необходимостта от обобщаване на изследвания проблем.

Опитът за *цялостен анализ на* съществуващите към 8.10.2015г. източници на *съдопроизводствени правила от правото на ЕС* относно признаването и изпълнението на съдебни решения на територията на ЕС *е само по себе си принос в областта на гражданското съдопроизводство.*

Авторът си поставя за цел да изследва природата на института по признаване и изпълнение на чуждестранни решения и проблемите на уредбата изцяло.

Книгата се състои от четири части и заключение и съдържа редица *научни и научно-приложни приноси.*

3.1.1. Още във „Въведение“ авторът посочва аргументирано *принадлежността на признаването*, както на чуждестранни[1], така и на решения на държави членки *към гражданското съдопроизводство по предмет и метод на регулиране*. Обосновава извода си със становища по приемането на Брюксел IA от Англия и Уелс от 2002г., с доклада „Хайделберг“, формулиращ правилата като „Европейски граждански процес“, включващ не само правила за координация на националните процесуални законодателства, но и автономни процедури на правото ЕС – така нар. регламенти от второ поколение. Все пак при изследване на производствата по признаване на чуждестранни решения авторът приема, че е възможно да намират приложение и институти на МЧП, поради което предлага синхрон и взаимодействие между двата клона на науката – в съответствие със световната тенденция за интердисциплинарност в научните изследвания.

В изследването се изхожда от утвърдените световни стандарти на института на признаване[2] и се отчита, че в правото на ЕС модификация се прави предимно с оглед високата степен на доверие между държавите членки относно качеството на правосъдните им системи, наличие на обща система за разпределение на

1 Имат се предвид решения от трети за ЕС държави

компетентността по международни граждански дела и нуждата от прекратяване на паралелни производства.

Авторът разглежда признаването „като едно общо явление на принципно ниво, включително и при действието на европейския граждански процес.“ Затова възприема подхода – от генезиса на уредбата, т.е. от общо установените стандарти, следващата ги уредба на КМЧП (област, която е изследвана в докторската дисертация) и след това уредбата по правото на ЕС – нейните специфики и причини за тях. Именно общият поглед откроява преценката на това кои разрешения могат да се подведат под знаменателя на правото на ЕС и кои биха били в противоречие; така се намалява вероятността за колебания и запитвания до СЕС по ясни или чисто технически въпроси.

Поради така избрания подход в монографията е включена и част от докторската дисертация (около 89 страници общо: в част втора от стр.65 до стр.101 и в част трета от стр.116 до стр.171, които няма да бъдат рецензирани), но с което авторът си поставя високи познавателни и изследователски цели с помощта на формално-логическия метод на дедукцията да обедини и представи в детайли изследваната тема.

3.1.2. Чрез правно-политическото обяснение на необходимостта от дейността по признаване и допускане на изпълнението в държава различна от държавата по произход П. Бончовски изтъква новите моменти при действие на правото на ЕС. Той прави извод, че *държавите смекчават защитата на юрисдикционното си правомощие,* но се гарантира „безпротиворечивостта“ на разрешаване на споровете в засегнатите суверенитети и доверието на приемащата държава в съдопроизводството на държавата по произхода става все по-силно.

3.1.3. Обсъждайки прикрепването на правните последици към акта на признаване, авторът разглежда трите теории: теория на допускането (решението се допуска така, както неговите последици са възникнали в държавата по произход), теория на национализирането (прикрепят се националните правни последици), теория на моделирането (последиците по произход се съобразяват с националните) и прави извод, че *правото на ЕС допуска да се прикрепят националните правни последици* и само при по-широко действие на последиците по произход относно правните субекти ще се прилага по-широк персонален обхват – чл.65, ал.1-2 Регл.44/2001.

В тази връзка се подчертава, че съдът има правомощието да прецени наличието на последицата, както и нейните параметри само въз основа на националните правила. И тъй като изпълнителната сила се проявява като друга форма на реализация на държавната санкция, затова „разпоредбите на чл.404,т.2-3 и 406, ал.2 ГПК са развитие на правилото относно недопускане на чужд.res iudicata“. Този извод е важен, за да се аргументира по-късно критиката към разпоредбата на чл.622а, ал.1 ГПК, създадена в помощ приложението на Регламент (ЕС)№1215/2012.

3.1.4. В част трета, раздел 4 от хабилитационния труд при разглеждане предпоставките за обявяване на признаване на решения по трансгранични спорове според Регламент (ЕО)№44/2001, така нар. Брюксел IA авторът затвърждава извода, че *поради възможността според Брюксел IA да се признават решения, които не са влезли в сила в държавата по произход при признаването настъпват правните последици на признаващата държава.*

А оттук и важния извод, че независимо от близостта на правните системи на държавите членки, синхронизацията на законодателствата и действието на актовете на ЕС, въпросът за признаването и допускането на изпълнението остава с национален характер и затова се намесват фактори, свързани със суверенитета на различните държави. Сочи се

2 Терминът „признаване“ се използва като общ за признаване и изпълнение на чуждестранни решения. Изследването е съсредоточено в признаване на съдебни решения по граждански и търговски дела, но се анализира и признаването по дела за родителска отговорност и за издръжка.

изискването за съвместимост на чуждото решение с обществения ред на държавата по признаване и изпълнение и в чл.45, ал.1,“а“ Регламент №1215/2012г., така нар. Брюксел ІБ.

3.1.5. Друг важен извод с практическо значение е разбирането, че *не следва да се издава изпълнителен лист в хипотезите на автентични документи, на които се допуска изпълнението по правото на ЕС* (изключая актовете от наднационалните процедури от правото на ЕС), защото те не са посочени в изпълнителните основания на чл.404, т.2-3 ГПК и следователно към тях не се предвижда прикрепване на изпълнителна сила според българските съдопроизводствени правила.

3.1.6. Нова авторова теза е обосноваване *нуждата от общ европейски съдопроизводствен закон* - регламентите не могат да обхванат всички подробности в процедурата, тъй като техните разпоредби по признаване и изпълнение предоставят само общата форма на производството и някои разпоредби от особена важност, а детайлната уредба е предоставена на националното право – в част четвърта от хабилитационния труд.

3.1.7. Книгата съдържа и критичен анализ на Част седма от ГПК

3.1.7.1. Следва да се отбележи изрично *критиката на* уредбата в ГПК при създаване на помощните правила за прилагане изпълнението на решения според Регламент (ЕС)1215/2012 – т.15.1 от книгата, която се споделя напълно от рецензента. *Правилото на чл.622а, ал.1 ГПК* сочещо, че решенията на съдилищата от държави членки в обхвата на Брюксел ІБ подлежат на изпълнение без издаване на изпълнителен лист е критикувано от доктрината многократно.

Авторът на рецензираната книга добавя *още едно съображение*, достойно за посочване – *правилото на чл.622, ал.1 ГПК едва ли не придава на съдебния изпълнител функции на особена юрисдикция, която формира СПН относно прикрепване на държавната санкция и относно гражданско правния спор по същество* (когато решението не съдържа притезание, а само трябва да се признае или ако страната не оспори в срок обявяването на изпълнението).

3.1.7.2. Сравняват се производствата за изпълнение по Регламент (ЕО) №1896/2006 относно европейската заповед за плащане и по Регламент 804/2004 относно европейското изпълнително основание при безспорни вземания и *изводът, че чл.627, ал.1-3 ГПК е излишен,* се споделя (част пета, т.4.4).

3.1.8. Не малка част от изследването има *сериозно значение за правоприлагането*. Така например в част пета, т.2 отчетливо и детайлно е разгледано изпълнението на решения относно родителска отговорност по Регламент (ЕС)№ 2201/2003, така нар. Брюксел ІІ и разграничаване на изпълнението на решенията за връщане на дете по Хагската конвенция от 1980г.

Или при разглеждане изпълнението на решения със задължения за издръжка по Регламент (ЕО)№4/2009, така нар. Брюксел ІІІ, отчитайки спазването на създаденият от нормата на чл.624 ГПК модел на производство за издаване на изпълнителен лист в отделната глава 58 „а“ ГПК, авторът се спира на спорната разпоредба на чл.627б, ал.2 ГПК и предлага рационален начин на тълкуването ѝ (т.6.6 от част пета).

В рецензирания хабилитационен труд има 527 *забележки под линия* повечето, от които се отнасят до **цитирания** на други автори, посочени в библиографската справка. П. Бончовски се отнася с изключителна добросъвестност при представяне на становищата на отделните автори; в много случаи представя и своето становище по проблема. Посочваните мнения на чужди автори обогатяват съдържанието на труда.

Има и цитирания със съдържание, в което чрез метода на сравнително-правното съпоставяне с друго производство, се засилва основния извод – напр. в заб. №57 се прави извод, че в производството по екзекватура на чуждестранни арбитражни решения няма конфликт на юрисдикционни суверенитети, за разлика от производството по признаване на съдебни решения.

Обобщено: Хабилитационният труд съдържа редица приносни моменти по темата, предмет на изследване, отбелязани по-горе. Същевременно са направени значими и самостоятелни изводи. Използвана е доволно практика на СЕС. Стилът е правно издържан, стегнат (необстоятелствен), висок (на места усложнен), аналитичен.

Книгата може да бъде използвана и в помощ на практикуващи юристи по една тема, към която правната доктрина има все още дълг.

3.2. Освен хабилитационния труд на рецензиране подлежат и всички **научни статии** на кандидата, написани след получаване на научната степен „доктор“, т.е. след 2010г.

3.2.1. Според предложения списък *3 от тях засягат темата на хабилитационния труд* и са имплементирани или обобщени в него и се обхващат от общата оценка на труда. Това са: - „Издаване на изпълнителен лист в производството по признаване и допускане на изпълнението на решения на чуждестранни съдилища по граждански спорове“, сп. Правна мисъл, 2/2013г., - „Изпълнение на решения на държава членка по реда на Регламент (ЕС) № 1215/2012“, сп. Търговско и облигационно право, 2/2016г., - „ Същност на реформата относно изпълнението на съдебни решения на държави членки по граждански и търговски спорове (Регламент (ЕС) 1215/2012 и чл. 622а ГПК) в сб. от конференция посветена на 25 годишнината на ЮФ към УНСС (приета за публикация).

3.2.1.1. Една от статиите, засягащи темата на хабилитационния труд, която *не е обсъждана в него*[3], подлежи на рецензиране и това е „Производства по признаване и допускане изпълнението на решения по реда на Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 04.07.2012 г. относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство“, сп. Норма, 9/2016г.

В нея Петър Бончовски обсъжда Регламент (ЕС)№650/2012, наречен Брюксел IV в частта относно обхвата на признаване и модела на производство, изискването за надлежно уведомяване и правните последици от признаването на решения от държави членки в областта на наследяването. Задълбочено, многостранно и изразяващо аналитичното мислене на автора е разглеждането на въведеното автономно понятие (от правото на ЕС) „несъвместимост“ на решения, постановени в различни държави при конкуренция на решения от гледна точка на държавата по признаване.

3.2.2. Представени са и 3 статии, разглеждащи *други проблеми на правораздаването.*

3.2.2.1. В статията „Правен интерес при завеждане на арбитражен иск от страна на множество изпълнители по договор под общи условия на FIDIC“, сб.50г на ЮФ на ПУ „П.Хилендарски“, Пловдив П.Бончовски извежда понятието „предоставен от закона интерес“ от подаване на иск, когато страната твърди материално право, непризнато от закона и прави извод, че става дума за недопустим иск, както в съдебно така и в арбитражно производство. Проблемът е разгледан от гледна точка на множество изпълнители по договори за строителство по общите условия на FIDIC, в която хипотеза казусът търпи усложнения, поради което се нуждае от изследване. А иначе става дума за липса на процесуална предпоставка за съществуване правото на иск.

3.2.2.2. В статията „Продажба на застрахователен портфейл в хода на съдебното производство“ в Сборник „Актуални проблеми на частното право“, Университетско издателство „Неофит Рилски“, 2015г. се коментира посочения в заглавието вид договор от гледна точка на производството. Особеностите на сделката при сключване (с административните елементи във ФС) създава затруднения, когато прехвърлянето става

3Помощните правила за прилагане на Регламент (ЕС)№650/2012 в ГПК, са с изм. ДВ,бр.15/2016г., а книгата е съобразена със законодателството до 8.10.2015г.

във висящ процес, в който прехвърлителя е ответник. Става дума за процесуално правоприемство, при което се прави извод, че разпоредбата на чл.226 ГПК е неприложима. Разглеждайки практиката на ВКС, авторът прави интересно предложение – вместо да изчаква такива усложнени казуси да дойдат за разглеждане по реда на чл.280 ГПК, ВКС да има право да изземва спора от по-нисшестоящите инстанции - посочва се подобно процесуално разрешение по правото на Англия и Уелс.

3.2.2.3. В статията „Нищожни арбитражни решения (Принципни въпроси в светлината на някои решения на ВКС)“, сп.Норма 6/2016г. П. Бончовски разглежда проблемът за либералния законодателен режим, поради който местните арбитражни решения придобиват автоматично качество на непререшаемост и той се откроява особено при нищожните арбитражни решения. Посочените от автора недостатъци в уредбата с изменението на ЗМТА, ДВ, бр.8/2017г. донякъде са преодоляни.

Посочената в списъка с публикации статия „Чуждестранно и местно арбитражно решение“, Сб. Развитие на правото в глобализиращия се свят, С.2013г. *не е представена* в документите за рецензиране.

3.2.3. Кандидатът е посочил и редица участия в научни конференции не само с теми, които гравитират около темата на хабилитационния труд, но и с по-общо звучене, които характеризират автора им и в друга положителна светлина – например „Предизвикателства пред висшето образование и научните изследвания в условията на криза - международна конференция, Бургас, 2010 г.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Рецензираните научни трудове на Петър Бончовски и най-вече хабилитационният труд са със значим научен апарат, цитиранията са коректни и точни. Авторът представя тезите на отделните автори добросъвестно; в коментара влага особена научна етичност и умереност като не натрапва изводи. Разработваната проблематика е резултат на самостоятелни научни проучвания, включително и с посочване на съдопроизводствени разрешения от правовия ред на други държави.

В резултат на изследването *авторът предлага* усъвършенстване на признаването в рамките на европейския граждански процес - да се признае res iudicata по правото на ЕС не само, когато решението е постановено въз основа на автономна процедура от национален съд, но и на решение, удостоверено като европейско изпълнително основание, доколкото това е един автономен институт.

Проявява критично отношение към обема регламентите, липсата на единен подход, поради различните нюанси в производствата, множеството технически по съдържание норми и кратко и неясно изписвана същностна уредба (отчитайки като сериозно постижение създадените инструменти на европейския граждански процес).

По същество *оспорва* възможността за признаване и изпълнение на неокончателни решения. Предлага се производството по допускане на изпълнението да приеме формата на производството по издаване изпълнителен лист.

Всичко това представя кандидата за хабилитация като учен с перспектива и възможности да участва в изграждането на европейския граждански процес - смелост, за която трябва да бъде поздравен.

5. Критични забележки и препоръки по хабилитационния труд

5.1. Още във въведението на книгата авторът изрично сочи, че изложението няма за цел да прави коментар на съдебната практика във връзка с приложението на разпоредбите на националното законодателство и актовете на ЕС, затова не

достатъчното посочване на съдебни решения на ВКС не може да се приеме за недостатък.

Нямам критични бележки, оспорващи приносите и постиженията на кандидата.

Разбира се, може да се спори по някои от развитите тези или използваните изрази.

- Например, дали е удачно съмнението на автора за мястото националните правила, подпомагащи процесуалните регламенти на ЕС в ГПК. Изложените от него съображения за по-лесното изменение на уредбата, ако е в отделен източник не може да се конкурират със съображението за връзката на особени процесуални правила в част седма на ГПК с общия процесуален закон.

- Или дали съдът, издаващ изпълнителен лист е „съдът по изпълнението“?

5.2. Предвид на обстоятелството, че конкурсът е за заемане на научна длъжност „доцент”, която е свързана с преподавателска работа във висше училище, бих препоръчала на кандидата да засили участието си в учебно-педагогическата дейност, за да помогне със своите знания материята, за която има съществена празнина в обучението на студенти, да достигне до тях.

Може да се отправи и пожелание за разширяване на кръга на научните интереси в областта на гражданското съдопроизводство.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Петър Бончовски отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за реда и условията за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на ИДП при БАН.

В представения хабилитационен труд, както и в научните статии, публикувани след материалите, използвани при защитата на образователната и научна степен „доктор”, се съдържат оригинални научни приноси и са публикувани в авторитетни правни списания и научни сборници. Много от приносните моменти в хабилитационния труд биха получили международно признание с оглед територията на действие на изследването – територията на ЕС, а други имат практическа приложимост.

Научната и преподавателската квалификация на Петър Бончовски е несъмнена.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно **да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад - предложение до Института за държавата и правото при Българска академия на науките за избор на гл. ас. д-р Петър Георгиев Бончовски на академичната длъжност „доцент” в Института за държавата и правото при БАН по професионално направление 3. 6. Право (Граждански процес).**

14.06.2017г.

Рецензент: .....
Доц. д-р Маргарита Иванова Златарева